DOCUMENT RESUME

ED 169 765 FL 010 231

AUTHOR Nageak, Vincent
TITLE Ataataluqiik (Grandchild with Grandfather).
INSTITUTION Alaska Univ., Fairbanks. Alaska Native Language Center.
PUB DATE Mar 75
NOTE 105p.
AVAILABLE FROM Alaska Native Language Center, University of Alaska, Fairbanks, Alaska 99701 ($2.50)

EDRS PRICE MF01 Plus Postage. PC Not Available from EDRS.
DESCRIPTORS Alaska Natives; *American Indian Languages; *Athapascan Languages; Bilingual Education; *Childrens Literature; Cultural Background; Elementary Secondary Education; *Folk Culture; Instructional Materials; *Language Instruction; *Reading Instruction; Reading Materials; Second Language Learning; *Tales; Uncommonly Taught Languages
IDENTIFIERS *Inupiaq

ABSTRACT

This traditional story in the Barrow Inupiaq language is intended for competent speakers of the language with knowledge of the writing system. Pen-and-ink drawings illustrate the text. (NCR)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED169765

Ataataluglik

U S DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION POSITION OR POLICY

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL IN MICROFICHE ONLY HAS BEEN GRANTED BY

The Alaska Native Language Center

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC) AND USERS OF THE ERIC SYSTEM."

A T A A T A L U G I I K

Naġiam unipkaaqtaŋa

Akiiḷaaqługu aitchuutigiraŋa

Qiñiqtualiaŋi Apaurluum

Piḷiaŋat
Alaskam Iñupiaŋisa Uqaġniŋatta Savaaŋat
Iḷaŋa
Iñupianik Kaŋiqsiñiaġvium
Alaskam Iḷisaġvia, Fairbanks, Alaskami

March 1975 Barrow Iñupiaq

GRANDCHILD WITH GRANDFATHER

Told by Vincent Nageak
Story Donated by Vincent Nageak

Transcribed by Kathy Itta Demientieff

Illustrated by George Smart

Edited by Edna Ahgeak MacLean

A Production of
the Alaska Native Language Center
a Division of the
Center for Northern Educational Research
University of Alaska
Fairbanks, Alaska

Use of this material is restricted.
All rights, including the right to
reproduce all or part of the contents
in any form, are reserved by the
Alaska Native Language Center.

This work was done with the support
of the National Endowment for the
Humanities.

First printing 1000 copies

DEDICATED TO

Dr. Michael E. Krauss

Director of the Alaska Native Language Center

University of Alaska

Fairbanks, Alaska

ATAATALUGIIK

Unipkaaġumaatchiqsuaŋaa marra unipkaaġukłuŋa uqallakkama tape qaiŋagaluaqtuat marra pisaqsallaitkatkaa uvva aullaġniiñiaġugnaġitka. Unipkaaqqaaġniaqtuŋa iḷisimagaluakkaŋiññik unnii.

(Correctiġisimmigai taimma
iḷisimakkatiiŋ iḷisimagumisigik.)

Unipkaaqqaaġniaqtuŋa unipkaaksriusiamnik nuliaġiigñik. Quliaqtuallaqqaaġluŋauvaŋa piḷaŋa. Unipkaaġaaqtuani Anaġi iḷauniqsuaq. Unipkaaġaaġaluaqamiŋ uqallaktuq

(Uqallaktutkii unipkaaġaatuat
imma iñugiaktuat.)

ataatalugiigñigguuq tusaaliġatanaaŋitchut unipkaami . Aanalugiigguuq tavraukuak unipkaani ittuk iñiqługu. Aasiuvva tainnaġmata nipaitkaluaqama, aanalugiigñigguuq

uvva tusaagumiŋ unipkaaġayaġalualgitchut. Uqallaġmata ataatalugiigñigliqaa, ataatalugiigñik tusaagumiŋ unipkaamik unipkaagniaġalualgitchut naalaktuaġnaqtùamik. Unipkaaġniaqpagu iñuum ataatalugiik? Tainnaġmata uqallaktuŋa, "Ataatalugiigñikkiuvvauvaŋa unipkaaqaqtuŋa sammaaglaan." Aŋiqhutik tavra saatkaanŋa.

Uvva ataatalugiigñik unipkaaġukłuŋa uqallaktuaŋaa. Aullaġniiñiaġiga uvva uuktuaqtiqqaaqługu. Unipkaat taimaŋŋa qaŋa quliaqtuaġiniġaiḷḷiimma uvvakiimma qitunġatik aŋayuqaaptakiimma alġaqsruġaluaqamisigut nakuuruaġlu pimaqłuktuaġlu pimaqłuŋitchuaġlu iḷisimatquvlugit quliaqtuaġutisugnaġaġniġaatigut pimaqłuktualivḷugi iḷaŋitpiḷḷautaqtuat nanġaaqsivḷugit, aasii uvva tainnali imma itchugnaġniqsut.

2

Aasiuvva nuliaġiik iñuiḷaami nuliaġiiqḷiukuak iñugnik iḷaqaŋitchuk. Tavra unipkaaqtuam tainna uqallausiġiŋaqik. Iñuiḷaami nuliaġiik ukuak qitunġaiññiqsuk. Qitunġaiḷaak utuqqauŋitkaluaqtuk tainnali tuvaaqatiqiiqñiqsuk, aglaan una aŋutaat aŋunialḷaruq. Taġium siñaani inniqsuk. Tavra iñuuniaġniqsugli qitunġaiłaaqhutik. Taiqa qitunġiŋaiññiqsuk. Iḷitchuġiniqsugli.

Tavra, iñuuniaqhutik tainna iñuuniaġniġich iḷaranni aġnaat siŋaiyaugaqsiruq. Tavra siŋaiyauvluni iñuuniaqhutik ikiġġaqpaqaqtuk. Tavra nunanmum aŋuniaqami tuttunik agraqhuni. Tavrasuli tuttunniaġaluaqami taġiumusuli aŋuniaqaqsiḷgiñmikami tamarra natchiich agraqługit tavra aŋuniaqtuaġuuniqsuġli tainna, avanmum. Taġiuvlu niġrutiŋiñik nunavlu niġrutiŋiñik.

Nuliaġiik ukuak. Kisaimmaa taimma aniyumiñaqsikami siŋaiyaaŋa anivuq. Tavra miqłiqtuuraliłġataqtuk. Nukatpiaġrugmik miqłiqtuurilġataqtuk.

Miqłiqtuuraq tavra anikami agliruq. Nukatpiaġruk una. Tavra tainna piłłasimman, [qilamik piłłasililgitchuq.] piłłasiuraqtuq. Nukaaluqaġnaqsikami, nukaaluqalgitchuq. Tavra iġñilgitchuq aasiasi aŋunmik. Tavra iġñikamik taamna animman, naatchiqhutik naarimman,

(Naatchiġuuniqsutkiimma
taipkua uvlumignik.)

naarimman uvlumignik naatchimman, uvluŋakiuvva sisamat imma uvlut naanmagit, naatchinivlugit uqausiġiraġigaat.
Aŋun tavra aggisimmagu iglumignun aapaŋa isumaaluaqsiruq. Tavra tuvaaqanni uqallautigaa -- apuyyauraqługiyguukii makua

marra taipkua tupiġauraqługiḷḷu upinġaami iġñiraqtut. Tavra taamani tupiġaurami aŋutaata payuktaqługu iġñimman aġnaquna pamattaġniġaa.

Iġñikamiuna aġnaq iḷimiñik savaġaġniqsuq taimani. Inna iñuit piyualaitkaat tavra iḷimiñik. Tamarra ikayuġnaġumiñaġman aŋutimignun kuyapikkiqhutik taipkua iġniraġniqsut quliaqtuaġmatigik.

Tavraasii isumaalugiaqsiñiġaak. Aŋutaata uqallautigaa aġnaqtik -- tavragguuq ukuak miqłiqsigaluaqtuk sumik ikayuutiksraurañiññik isumaaluŋitchuk. Aanuġluuraqaġuuniqsutkiimma taipkua, tusaaraqtugut. Aanuġluuraksraŋanigguuq una tavra ukuak miqłiqtutik piŋitkaik, uumaa! Taima uqaġavikhutik aŋutaat kipiġniutchaktuq.

Kipiġniutchakhuni tittaalim papiġua paniq-
titkaqsigaa. Paniqtitkaa, tavra paniqtin-
namiuŋ uyamitqutchiutigaa taavrumuŋa aŋa-
yukłium tuglianun. Aŋayukłiq piŋitqaaqługu,
aŋayukłiq suiłaaġaa.

Tavra, nukaaluqaġumiñaqsiłgiññami taamna
aanġuuralik tittaalim pianik, nukaaluqal-
gitchuq. Piŋasuŋŋuqtut, aŋugaiyaaq aasiuna!
Tavra pittuqusiŋiłgitkaa, aanuġurriŋiłgitkaa.

Tavrauna apaŋat aŋuniagaqsiruq, nauriñia-
gaqsiruq iġñiġutiimiñik, piŋasuŋŋugmata.

Tavrakii sukasaqtuquna, sukasaġuuniqsukkii-
tavra. Tavra tamatkua, taapkua piŋasut
iġñianikkai. Tavra taamna pinayuak nukaa-
luqaġumiñaqsikami nukaaluqalgitchuqaasia-
sii, sisamaŋŋuqługit. Sisamat ukua aŋutit.

6

Aŋunmikaasi.

Tavraasiasii tainna pittuqiŋiḷgitkaak. Aaṅġuaqaqsaqtuq una atausiq! Taapkua suitchut. Tavra aapaŋat aipqaulligaqtuq qitunġamiñun, araa, aliitkutinikhutik. Aġnaqtiŋ uuma tavra maanna sumun sumuktinnianġipikkaa, qaunaksriliġman miqłiqtunik.

Aŋuniaqtuq, ikiġġat immiġai tuttunik, tamarra natchiġñik. Unuŋaqami tavra natchiġmik aggiriḷgiñmiraqtuq, aŋusuqtuq! Aŋusuqtugguuquna, aŋusuqtualiraġigaat. Niġrutailḷiuŋitchuq. Tavra niġrutinik ayuqsraaŋitchuq, sumun aŋuniaqsaqami taġiumullu nunanmullu.

Iñuuniaqtut, kiisaimmaagguuġukua nukatpiat

aniiqsualiqput. Taamna nukaqłiq aniiqsuaġutiraġaliqpaat. Tavraukua tainna iñuuniaqtut, naur iñugnik nalurut. Tavraukua kisimiŋ, taġiuvsiñaani. Tainnə iñuuniaqhutiŋ, tavragguuq aapiyaŋata aullatiraġigai. Aqpamik tainna, ikpigñi tamaami suraġaqhutik uvlupak, uvluq naigiraġigaat. Tavra nukaaluktik taamna pilguiḷḷuqtuaq naqriaġiraġigaat. Tainna unitkaluaġvigmi, maliqquutimmiraqtuq.

Tainna iñuuniaqtut, aŋuniaġuraqulugit aapaŋata tiliulaiñmigai! Tavrauma qitunġani aikami aliitkutigiraġigai! Sugaluaġmikamigguuq tavra qitiqatigiaqsiḷgiñmiraġigai. Niqaiḷḷiuŋitchurguukkii! Aŋutisuŋaiññat ukua, maanakiimma piḷqusikpata isumaaluqukhuni.

Kiisiammaagguuq taimma nukaqłiraq una, nukaqłiat. Qitunġitqiŋitchuk. Tavra piļgusirut, sisamat. Sihamałhiñanik miqłiqsiruq, aŋutisuŋaiññanik. Suni iñugnik quliaļaiñmiut! Aŋayuqaaŋik sumi iñugnik quliaqtualaiñmiuk, iliŋiktauq quliaqtuaġniuralaiñmiuk, nalummiuk iñuqnik. Tainna igliqhutik, kukiļukhutik, qitikhutik, tamaani avatimi. Aŋunilaiñmiut.

Iļaanigguuq ukiaksraaqtuami aapaŋat, qitikhutiŋ aaparik tautulgitkaat, taunuŋaqtuaq. Taunna natchiġmik unialgiññiqsuq. Unialgiññiġman sivuani airut. Uqaġalualgiñ-ñamiŋ imma, qitikamiŋ, "Tavraliuvagut aŋuniaġniġmiŋ nalurugut. Aapaptaavruma tavra urriqsuutiniuraġutaunnii piļaitkaatigut. Avvaamna niqsaqsuġmiñiqsuq. Aŋusuġmiñiqsuq. Uvvaamna aapapta uqautiniuralaiñ-

migaatigut tavra. Tuttutchughuniłu."
Taimma aimman uqaaqsirut tauna aniighutik,
"Uvvaliuvagut ilaanni aŋuniaġupta."

"Aa!" aapiyaqtiŋ tainna aŋŋavikługu,
aŋŋavikługu, piyumitchaktut.

"Uvlaakuliatauvagut aapapta tumiŋi tuv-
raġluqit aapaptinniñ iłitchuġiluta aŋunia-
ġupta!" Taimma sivunniqsut, sirgasuaqtut,
quviasuktut.

Quviasukhutik, aaparin aimman, niġisuiqa-
miŋ, aaparik uqallautigaat, aŋayukłium
uqallautigaa, "Aapaaŋ, uvva qanughutin
niqsaġallaavich?"

"Tamarragguukii piñiuraqługich." Aguvit-
tuq aapaŋat.

"Uvvauvagut tumitin tuvraġlugit, natchiġvit tuvraġlugu, natchiġmigli uuktuaġukłuta aŋusaqsaġukhuta uqaqtuaguut."

Aapaŋata quviatchautivlugit aŋiġai. Aquptaaqtiqami uqallaktuq, sammagguuq inna natchiit alluqaqtut. Tavragguuq allut tainna paqitparruŋ tasammaasii arguŋisaŋaniñ utaqqigisigaa nalliata. Tasammaasii imaavalliqpan pisaqsaġniaḷaitchuq. Aniqsaaġaluaqanigguuq imaavalliġuuruq. Uqautiaqsigai iġñini. Naalaġnigaat. Iġñinikiuvva iluqatiŋ uvva naalakkaat. "Tasammaasii aniqsaaġataqpan, 'whoo!' Aniqsaaġataqpan, nauliglugu!! Taamna natchiq tavra naulikkumiugguuq tasamma ipiaġisigaa. Tasammaasii aniqsaaġuliġumi tavruuna aniñiagaqsigisiruq. Sammagguuq tuqutkisigaat. Allua taamna agliḷiġlugu

12

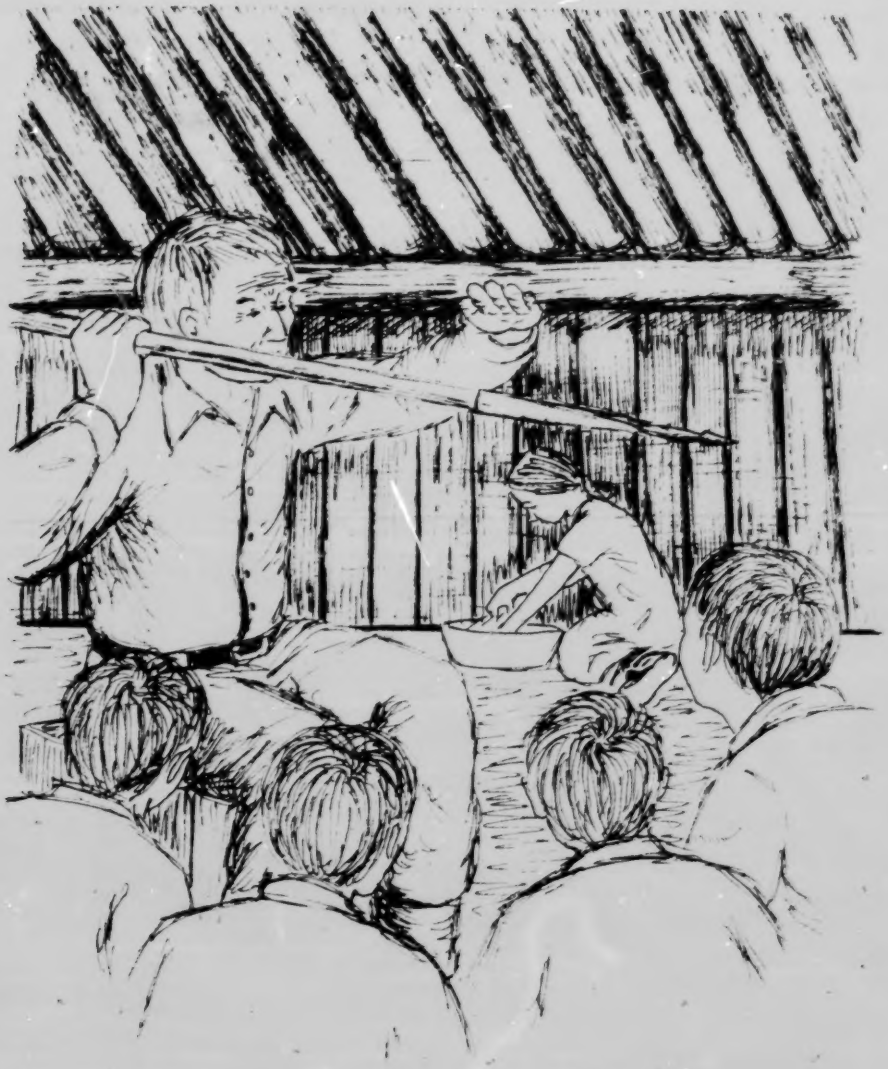

tamarrumuŋa tuum unaaqpauramignik." Tavratualugguuq iḷisaksraŋat. Sammagguq aapiyaqtiŋ nikpaakkiqpan, qikaaġutik taapkua taavuŋa kukiḷugaaġutiŋ uŋasiksigaluaġnagu natchiqsitkisigaat.

Taimma, sirgasuaqsirut. Sirgasukhutik itiqtut uvlaami. Tanuġaami aullaqtut nukaġiich. Tavragguuq ukua aapiyamignik sivulliqaqtut iñiqługu. Tugliġiiksitaaġniktik taamna qanuqiliḷaiñmigaat, kukiḷukamiŋ. Ikigiiksitaaqhutik piḷaiḷaat, aapiyaqtik tavra tainna maliqqukługu. Nukaqłiq tavra aqulliuruq iñiqługu, uniktaġaluaqami uniktalliaŋŋammiuq. Aapamiŋ tumiŋi tuvraqługich, uqallautikkaŋigguuq aapaŋatta uvlaami, "Tatkaġma unaaqpauraġalu uniutaġalu tavra naamaruk."

14

Aullaqtut. Aapamiŋ tumiŋi tuvraqługich. Uvlupak igliqhutik aapamik tumiŋi tuvraqługich, natchiġvia tikitkaat. Tikiññamirruŋ naipiqtuaqsigaat. Tavragguuq tavraŋŋa natchiġniqsuq, tainna aapamiŋ uqaluatun. Allumituvalliġniqsuq. Allusaagaqsiḷiqtut. Taununa sarvaqtaaġurallakhutik ayuuqpasagaluaġatikkaluaq uŋasiksiurallakługuaglaan aapamiŋ natchiġvia pivḷutiŋ iḷaŋat allusiḷiqtuq. Allu paqinnamirruŋ qiñiaqsigaat. Qiñiġaluaqamirruŋ aapiyaqtik nikparriqsitkaat. Nikparriqsuq, nikparriġman aapiyaqtik qikaagaqsigaat. Puiḷiaksraaġiiraagaqsigaa. Tainna pivḷutik imanigguuq taikka aapiyaŋat qiñiqtilluni nauliksaqtuq! Tainnalu, taikka piagaqsiḷiqtuq, upaktuġaat. Aapamik tavra uqaluagun piammiaqsigaat! Taamnalluaŋa agliḷaaqamirruŋ pipiaġaat. Piammipkaqhunig-

15

16

guuq anisuliaqsimman aniaqsiliġman, allumiñi tavra nuigaqsiliġman niaqua, tuqutiġaat! Amuvluguasii, natchiġataqtiqtut! Araa, natchirrik pataliġiaqsigaat.

Niptailisigai, taktuguutigai. Aasi tumiqaqhutiŋ, tavra niptailisimmatiŋ uniqqiutivlugu uniaksriuqługu aisaqsauraaqsirut, anuqqautiaqsimmatiŋ. Aisaqhutik igliqtuaqpasaŋitchut, uiñiġmanna, uisanigniġai, uiññiġai! Uisaurut! Aŋunianġaat ukua uisausugaut!

Alakkaa! Uiññiġai tavra. Tavra uisilaamignik ilitchuġirut. Aitchautiniġmatigi, maŋaġruaqtun manna, qanuġutik tulakkumiñaiñmiut. Tavra agniġuutimmatiŋ, niptailaġuutimmatiŋ, taunuŋa utiqtaaqhutiŋ apusiñiqturuamun apuyyaqtut. Apunmik iglulirut, naamasivlutiŋ. Apunmik

17

18

iglulivlutik naamasivlutik inillaktut. Ikpaksrapak agniñġuaqsirut tavrani. Tavragguuq itiqamiŋ auvsaaqtiqivlutik tainna aapiyamignik tainna sivulliqaqhutik, annuġaatiŋ ailaqitchailigiññaqługich.

Auksaaqtiqiraqtut uvlupak, kaivalukhutiŋ, iniriŋ taamna apuyyaġviksiŋ kaivalukługu. Siquminniŋa, siquminniq tamanna pitchailigiññaqługu. Tavra niġisuliqamiŋ natchiunmigniñ nayuqtauraqługu niġiḷḷagaqtut.

Tavraukua ukiupak uisaurut, sumugniaqatiŋ. Ukiupak. Tavraukua inaat kiisaimmaa mikłiaqsivuq. Qaiḷḷim. Mikłiruq. Tavragguuq uunaqsaaqtiqilgiññamik apuyyauraqtiŋ tainna kaivalukługu aqpamik, qiġġaiyaqhutiŋ.

Tavragguuq siqummata, uvlaakun itiġmata,

tamarra tumiŋit aqparviŋit iḷaŋŋaqtullagaġigaat uukkaaqhuni. Sumik allamik sikuiñmiuq! Tavrauna siku kisiŋŋuqtuq inaat, apuyyaŋat. Inaat taamna. Kiisaimmagguuquna taamna apuyyaqaġvia siku mikłiaqsivuq. Auksaaqtiqiraqtut. Kiisaimmagguuq taimma mikłiġruiññaġmagu, apuyyamigni tavrani aniḷḷaiqput. Imma taaq. Sumun avuŋa qiñiġviksraitchuq. Agniq. Maŋaġruaqtun. Uvlulaiḷaaq. Avyuq kiimma, uiñġum iḷuani. Uiñġum kiisamma iḷua unna maŋaġniraġigaat, uvlulaiññiraġigaat uisauruni.

Tavra qanuqsausiitkaluaqamiŋ, siqusaaqsiḷgiññamiŋ, unnualgiñmagu, tatqagma unnuaqpalliḷgiñmagu, taaqsiiññalgiñmagu, qaułauraġaluaqami, avuŋa qiñiġnaqsigaluaqani, taaqsiiññalgiñmagu, siqusaaqsikamiŋ qanuq isumaaluliqhutiŋ natchiutaiq-

hutiŋ imma nuŋummivluni natchiutaat, niġivlugu tainna. Ukiupak kiitavra niqigigaat tainna uqsruanunaglaan. Naniqsuŋitchutkiimma. Suniaġutikkii naniqsuġniaŋitchut.

Tavra siqusalgiññamiŋ aŋayukłiquna isumaaluliqsuq. Nukatchiamiñik isumaaluutinikhuni. Isumaalukkaluaqami, taamnagguuq tugliñi aanġuaqaqtuaq ilisimagaa, aasii taapkuak nukatchiagni aqulliik nalugaik. Aanġuagitchut iluqatiŋ. Tugliñi taamna uqallautigaa siqusaqamiŋ, uvvalugguuqunauna uvva sumik uumiŋa aanġurriŋaŋŋuġniqpauŋ aapaŋan? Aapiyani uqallautigaa, "Aapaalukiaq unaunauvva sumik qaitchiŋuġniqpauŋ imma sumun atuquvlugu?"

"Yaa," yaaqtiqtugguuq. Uvvaliqaagguuq

una aaŋġuluqaqtuaq. Uvvamigguuquna suksraq paniqtasugruk papiġuq uyamitquataummivauŋ? Aggaqamiugguuq taimma paaguramiŋ tatqagmuŋa siḷataanun naluktiġaa!

Siqurut, piyaaqutaiqsut. Piyaaqutaiqsiq-paalluktut, aaŋġuagitchutkii taapkua, sumik piksraitchut. Siñikhuni, araa, aŋayukłiq una qanuqimña iḷaiññaqunnii niġiugaqsiruq. Sirgasuaqsiruq. Itiġasuaqtiġaqtuq itchua-ġuraġaluaġaqtuq, taaqtuq. Tainna siñiq-qaalgiḷḷunikiimma, siñiḷḷaqqaalgiḷḷuni-kiimma, siñiksraiġutirukkiimma. Alia-suŋitkaluaġmiraqtullikiimma.

Siñaavriqqaalgiḷḷuni itchuaġuraġatalgiñman irragmiñi samma, anuġaiññiġman surramikun-nii. Itchuaġuraġman qanuq imña sila araa, nakuuniqsuq! Maŋaqtuq aglaan.

Anuġaiġñiġman siquuralgitchuq,

anuġaiġñiġaaqługi nukatchiani. Kisimigguuq uuma itchuaqtuaqsigaa, tainnagguuq siñiliktuuraqhuni itiqtilgiññami itchuaġuum. Itiġiaqtilgitchuq aapiyaŋat. Tavrakii, itchuaġuum pilgiññiġmani itchuaġuraġataqtuq. Uvluŋaiññiqsuqsuli. Samnagguuq paamiŋ sivuġaani manna qatiġuraġuktuaq irragmiñi tautuktuuraaqtuq samna. Tamarragguuq samna qatiġmatun taaġmi. Irragmiñi tautuktuq. Qanuq kilikkaluaġnagi nallaqtuq. Nukaaluuni nalaugallaksraaġivluni itchuaġialgitchuq. Tamarragguuq maanna tauttugigñaqsiuraġniqsuq. Qatiġniqsuq manna paaŋata sivuġaŋani tamarra. Suna samma samna. Taavruma inaat inimiktitun qatiqtuaq tainna irragmiñigguuq tavra tautuktuuraaġasugaluni irragni tilaktuġaluaġmiraġigik. Tavraŋŋa iniŋaniñ, apuyyaqaġvianiñ paaŋata

sivuġaŋaniñ,

(Immakii paaŋa qalliŋaniġaa,
uupkaaqtuam.)

Tautuktuuraaqtuq, qatiqtaamik. Taimmagguuq nallaqami tatqammagguuq uvluq nalunaiqsaġataaqsiñiqsuq, arra, niptaniqsugguuq sila. Suitchuq, nuviyauraitchuq. Uvluayaaqsaġataġaluaġniġaagguuq tatqamma. Sunakiagguuq samma samna irragmiñi tautugaġivauŋ qatiqtaaq samma paamik sivuġaani tavrani. Taamna aanġualik uqallautigaa, sammagguuq piŋilaq pigaa. Tautuktuuraaqsiññagguuq samma pigaa.

Aanġualigum pimmigaa aapiyani, "Kiamiliami samma tautuguŋ." Taimma akaŋitchuq. Itchuaqqaaqhuni aquvinnasuaqtiqtuq. Tatqaggagguukii qatiqtuaq itkaluaġniqsuq. "Kiami anisaqta." Aniaqsirut. Tavrakii,

24

anirut. Anikamiŋ, araa, siļa nakuuruq! Siļa nakuusiļgiññiqsuq! Nakuusiļgiññiġman tavra, tamarra naipiqtuaqsigaat. Tavra tavraŋŋa apuyyaqaġvianiñ puktaamiñ, puktaaġuġniqsurguuq ukua! Puktaaġġuuquna mikłiñiqami inaat. Puktaaq tavra sikutualuk. Tavraŋŋa aullaqhuni tatpamma tatpamuŋanmun uvlum qausaġataġviata isuatuaļiñaaŋagun tatpamma inniqsuq tamarra. Sivuniqaqhuni, amiłłuniaglaan. Iññuk saniġaqłigiikkumiñaisiññaqhutik.

Taimma. Tavrani piyumisuviaqsirut ukua. Suitchut, niqaitchut, suiñmiut. Uniutaqtuġaluaqamikkiimma uniutaqtiŋ unnii imma pigaat, nalugaat. Tavra. Uvluayaaq qiñiġnaqsiiññaġman uvluuraaġataġman tatpamuŋa isuiññiqsuq tamanna. Uqaaqsirut, "Uvvauvagut apqusiguġnaġaatigut. Apqutiksraptinnik uvvauvagut tamattumiŋa

25

iḷisisugnaġaatigut."

Aapiyaŋata pigai,"Tavragguukkii uumag-guukiuvva aanuġluuraŋanik. Aanuġluuraŋata samma apqusiġai!" Uqaataviaqsirut. Apqu-siġaiguukkiisamma uuma aanuġluuraŋata tamarragguuq apqusiġugnaġniġai.

Tainnaġatavikhutiŋ aapiyaŋatta uqallautigai, "Maptutilaaqsaġlaguatai?" Taimmagguuq aŋiġaat. Unaaqpauramiñik maptutilaaġmagu, araa, maptuniqsuq! Taimma taunuŋa saavin-nami anayasaaŋitchuq. Maptuniqsuq. Utiq-huni iḷamiñun sivunniugaqsirut.

"Tavra. Apqusianigniġaatigut," aapiyaŋata uqautiaqsigai, "Apqusianigniġaatigut marra tamarrumiŋa. Tavraptauq tavrami tuqugisim-miugut. Qanuġuta piñiaŋitchugut. Tavra tamanna isukłiḷḷakput tatpamuŋa. Isukłit-

28

kaluaġupta utiġisimmiugut."

Aapiyaqtiŋ ukaŋŋaaŋitkaat, maliaqsigaat, aŋiqtut. Tamattumuunna aullaġumaatchiqsut. Tavra, saavinnamiŋ aŋayukłiq sivulliġuutivluni, aasii tuglia tugliliutivluni. Aasiisuli tugliġiisitaaqhutik tainna nukaqłiq aqulliġuutivlugu. Aullaqsaġataaqsirut taapkua nukaġiit, aapiyaġmignik sivullilliqhutik. Tavrakii, unaaqpauramignik maptutilaalaagaluaqamirruŋ, aullaqisaġataaqsirut.

Aullaqtut, aullaq'kamiŋ, taimma aullaqikamiŋ, aŋayukłium sivulliuvlugit. Maptutilaaqługu. Nukaqłiġmignik aqullilliqhutik, aullaqtuallaksraaġirut. Aullaqtuallaksraaġivlutik kiŋiaqamiŋ, kiŋiaġmata, suagguuqamna kiŋuanni imaġuanigniqhuni apqutaat. Tikiłlaiganiktiġniġai.

Utiġumiñaiganiktiġnigait apuyyaŋannun. Taikkagguuq apuyyauraqtik qiñiġaluaġaat, imaġuanigniqsuq apqutaat tamanna. Uupkaaġarraqsianigniqsuq. Tamannaaglaan sivuniŋat tamarra uupkaaŋaiłłuni.

Tavra, tainna pisagutianigniqamiŋ isagutirut. Uvlupak, uvlaapak isagutirut. Tavragguuq ayuuqtiġaluaġaġigaat uupkaaqtuaq, sukatkaqsilgiñmiuqsuli. Tavra, nukatchiani uqallautigai, "Tavra pilguisuaġupta anuqisiñiġaatigut marruma uupkaaqtuam. Marra tainna itkaqsigaluaqtuq." Tavrakii, uniptailiurallagniaquaqsigai nukaaluuni. Tavra igliqhutiŋ aqpamik pigaluaqamiŋ niglaqsiġaqtut.

Taimma qitiqquyasiaqsimmiuġlu pamna tamattuma sivunġani tautuaqsirut. Tautuktut,

tatpamma nuiḷḷagruaqqaaqhutik tammaqtiġaqtuk iñuuraqtitaqtuk pamma. Suitchuq, sikuqsruiñmiuq. Uvvaimña sikuqsruiñmiuq tamarratualuk tamanna. Inirik taimma tautugnaiqamirruŋ sikuqsruiġmiuq. Tamarratualuk tamanna kisimi. Tainna aqpałłutik sukasiiññaġmipkaqługuptauq. Igliqhutik, qallimmatigik suagguuq pikkuak nanuqpaak, tamanna avatqutaqługu avanmun kiggisiraġaqtuak! Tatpikka, tautuktut! Nanuutilaaŋaŋnik iḷitchuġivlugik. Sukanniqsugguuq, avanmun kiggisiraġaqtuk puiraġaġmivḷutiglu. Isagunŋavlutik tainna aqpałłutik tikiḷġiñaaqsigai sukaiḷigaluaqtut marragguuptauq uupkaaqtuam, auktuam kiŋumigni aŋusiiññaġmigai! Aŋusiiññaġmigaiptauqsuli auktuam, apqutaata. Tavrakii tikitkaluaġait, arra, kiggisiraġaqtut avanmun.

Tavra qanuġumiñaiññiqamiŋ uŋasiuraŋŋaan augniŋat taavamna apqunmiŋ, aŋayukłiq uukkaluaġuaqsiruq. Tavra aŋiġaat. Tavrakii piyumiñaqtilaamisun anmuksaġmagnik, nutiktiqami aqpaliqsuqtuq taavuŋa! Kiŋuġaqtiġaak. Tavra piñasuaqtiġaluaġmiuq, sukasiḷḷukhutiŋ maanna. Tugliasuli tainnatun, nutiktiqami taikuŋasuli. Nukatchaatik kisiŋŋuqtiġaik. Nukaqłium tuglia, qallimmipkaqhutik, qalliaqsimmipkaqhutik, nutiktilgitchuq! Piŋisiġrualgitkaa. Piŋisiġrualgiñmagu, nukaaluktiŋ piyumiñaqtilaaŋatulli pitquaqsigaat! Sukasisugauk, taapkuak aglaan sukasivḷutik taapkua piraġaġniŋaqniñ. Augniŋa taamna qallimmigaa. Avaŋŋaqsaaqtuġiġaksrimmigaa. "Ki! Qanuġviiganiktutin!" Nukaaluni uqallautigaa, "Kiq! Aunuġviiganiktutin, pisaqsallagniaġiñ, anmuksapqaqpagnik!" Tavrakii, kiggisiŋiaqsaġluqqaaqtuk,

34

avluqsaalukkaluaqtuq, akkuaġaak! Taimma, avanmun nuqirrutigiliqługu, pammaulliġaak. Tammaqtiġmivḷutiglu. Tavra nukaaluiqsiqsut. Piŋasut ukua. Aḷakkaa! "Tavraliqaa nuŋutkaqsigaatigut tamarra tainnatchich," aapiyaŋata uqallautigai. "Tavrakii, sununaglaaqta. Piyumiñaqtilaaqta." Tavra aapiyaŋata aullatisaaqsiḷġitkai. Auktuaq sukasimmivḷuni. Nunaqsruitchuq, sikuqsruitchuq, tamarratuaq apqutaat. Saniġaqłiġiignaiñmiuq. Asitqunniaġnaisiññaqhuni. Sagunŋaugallaaksraaġivḷutik suasigguuq papkuak iñuuraattaqtuak. Tatpamma. Iñuuraaqtitaanilgiññiqsuk. Tatpikkaasii, sukasimmipkaqługu auktuaq kiŋumigni. Tavrakii, qanuquumaaŋitchut, tamarra unaaqaġaluaġmivḷutiglu qanuqsausiksraiñmiuq. Tainna igliqhutik, suagguuq pikkuak agluqpaak. Agluqpaagnik piraġigait. Agluqpaak.

(Agluqpaaqnik uvva makimaqamali, makimaqaptakii imma iñuqiakhuta uqallautigaatigut, aglugguuk, agluk. Aġviġum agluk, agliqquk. Tavra, avanmun kiggisiraġaqtuak tainnatchigñik taigaich. Agluqpaak. Aglugnikkii marra taisuugaich agliqqut tamatkua. Tavra.)

Tainna tikitkait. Sukasimmivluni auktuaq. Tavra tikiññamisigi qanuquumaaŋitchuq, aŋayukłiq. Piyumiñaqtilaamisuŋ nutiktiġrualgitchuq! Annaktitauraunŋŋulgitchuq. Illiqsaaqtuqamigik kiiqsruaqsigik ilaŋaminiŋġiġilugu pisallaqniaġitchiiqłuqik, taimma tainnaġmata tugliata avluqtilgitkaa! Piŋisiġrualgitkaik. Sukasilgitchugauk. Avluqtuqsaaqsilgitchuq piŋayuak. Pisaqsaġnaiqtillugu kiiliqługu tasamma. Tavragguuq kiŋuġaqtitiġruaqqayaġaluaqtuq, kiilgitkaak.

Taimma nukaaluiqsiqsuk. Tavra, nukaaluiqsiqsiqamik qinnakpailḷuni aŋayukłium unaaqpaurani naluksautigaa! Nukaaluugni piqpagikkagni tammaikamigik. Unaaqpauraiqsuq. Auktuaq sukasimmivḷuni. Malġuŋŋuqtuk. Isagutiruq, isagutiruk. Isagutigaluaqtuk. Auktuaqtauq sukanmiuq. Tavragguuq pisukataaġaallakhutik sivisuqpaŋiñmiruami niglaqsiaġaaqtuqataaqsiruk. Tavraimña uvluq qitiqqaaniktuq. Nukaaluiqsianiktuk. Pilġataaŋġiqsuq aŋayukłiq tugliñi kisiŋŋuġman.

Tainna, aqparrutilgiłługu. Aqpałłutik tainna. Imanigguuq pamna qiġñaaqtuaq tautuaqsivaak pamna. Tatpagga, ataniqsuq. Isuqallakhuni avatigmikkun ittuaq tautukkaak. Tautukamitku tavra qaġaiqsuk, aglaan tamarra auktuaq sukasiruq. Tavrakii, aqpanniqtik iłuaqsivḷugu aqpatkaqsiruk. Aqpałłutik tainna.

Kiisaimmagguuq pagna nunaġuigaqsivaak. Sivunġiniġaak tavra. Nuna. Sumiñtaimma tasamaŋŋa. Aqpattuk. Tavra, pisukataaqtualguiḷiiññaqtuk, auktuam malikługik. Tamarra sivuġaak, apqutiqaġmivḷutiglu. Tainna aqpałłutik, igliqhutik. Kiisaimmaagguuġmanna ikpiġuivaak. Ikpiġuġruiññaqtuq tatpagga. Sivunġiniġaat tamarra. Tavragguuq tainna aqpałłutik, auktuaq sukaliqhutiktainna aqpałłutik, auktuaq sukasiiññaġmipkaqługu apqutiktik, qitulgialiqsuq. Maptukłiiññaliqsuq. Qitulgianŋitchuguaq imña aullaqqaaġataġmata. Tavragguuq tainna piḷatitaanġiqsuk. Tamarragguuq ikpik tatpaga tautugmatkik, tautugmatku tatpagga nunamurguuq tamarra sivuniqaġaluaġniqsuq tamanna qatiqtuaq tatpamma. Tavra, augutiaqsivḷugigguuġaglaan, apqutiŋaktasuli. Tavra, nikasunġiqsuk. "Tavra sivunmuk-

tuuraġniallamnuk imaallakkumnuk suŋitchuq, nukatchiagiŋammiuguk," tavra uqaluqaqtuk, "Sivunmuktuuraġniallamnuk tavra inullakkumnuk suŋitchuq." Suginŋiġigaak, nalupqisunġiqsuk. "Tuquniaġmiñiqsuguktauq tavra."

Tainna igliqhutik. Tapqamun tamarra tulaŋaqaluaġniqsuq, tautugnaqsimman. Aqpattuk tavraukuak. Nutqaŋasalguiḷiruk. Aŋusuktuq auktuaq, aŋusuktuq. Tikitchukkik, qituglisuktuq, suruq marra patchisiksraqturuq tamanna apqutaak. Patchisiksraqtusiruq. Tavra, tavra aqpamik. Tapqamun tikiñŋatilaamiqnik iḷitchuġikamik piḷġataanġiqsuk. Augutiaqsigikkiataŋ. Tavra, tavra, siġġaqivlutik, tapqamun. Tutchiminaqtiġruaġniqsuk! Tapqamun tulaktuk. Qiviaġmatku apqutaak, naugguuġimña. Imaqsilġiñaġmanna.

44

45

Tavra, aaṅġuluata annautigaik. Annautigai. Taamna aaṅġurrulik.

Tavra, annakamik tapqami tamaani, uiññiaŋitkikkii. Tapqaq manna, upiṅġaaġniġaimña. Immaimña ukiaġmi, ukiumi, uisausugauk, uisausugaut. Upiṅġaaġniġaa.

Tavra, tamaani pigaluaqamik, niglaġataġmatik, maġġaliqigaluaqamik, taikkagguuq ualiñaaġmikkun isuqaġniqsuq ikpik. Immagguuq ukua ikpium isuaniitkaluaqtut kivaŋŋamiñ. Imma inirik tautuktuuraaġaluaġaak. Kivaŋŋamiñguuqaglaan ikpium isuaniittut. Uaŋŋamiŋiłaaq.

Tavra, aapiyaq uqallaktuq taaqsiuravigtuaġaqsimmata, "Uvluqauraŋŋaan uvaguk tammaaniktuguk, uanmun tamanna tuvraġlakpuk, isukłitkuptigu mayuġisimmigikpuk.

Nunakkuaġisimmiuguk." Aapiyani taimma aŋŋaqtuallaksiññaġaa. Tavra, aullaqtuk uanmun, niġiŋiñmiuk. Kaak qamma, aqiaġuak suitchuq, niqaitchuq. Tainna igliqhutik. Isukłiññamitku taamna ikpik, tavragguuq apqutaiññiqsuq. Apqutaiññiqsuq tamanna ikpik. Isuqaġniqsuq tavruŋa maġġaq tamanna. Mayuqamik, mayuqhutik uanmun aullaqiruk. Kayumikhutik tainna. Tatpauna kilivaqpatiguuraq. Tainna igliqhutik piḷġataaŋiḷḷutik putukkisaġnaqsiŋaiññaan piñiaqsaqhutik, ayuuġniaqtuuraqsaqhutik.

Tavra igliqhutik tainna - yaa! Igluuraq igñagguuq naniq tautuaqsigaak. Ya. Igluuraqguuq igña. Uvlum tuŋaani tautukkaak. "Igluikka!" uqaataviaqsiruk. Qanuqimña iqsitchaksaġumaliġaluaqamik, "Surugugluuvaguk atisiruguk, ullaqlakpuk."

"Aa," aapiyani aŋiġaa, "Aa." Ullakkaak. Ullakkaak igluuraq. Igluuraq una, igalaaligaaq, pimmaa ikkalukkut. Aglaan una avatimiñi suiññiqsuq. Tavrauna igluuraq. Umialgullaŋiññiqsuquna iglu. Taimma tikitkaqsiliġaak. Tikisiġmatku, tavruŋa tikisiġmagnik tainna ittuaqsallaktillugik suagguuquna aniaqsiliqhuni ;ñuk samna. Yaa, aniḷġataqtiqtuquna niviaqsiaq. Niviaqsiaq una. Aniḷiġaluaqami niviaqsiaq, isiqtiqtuq. Isiqtiġaluaqami akuni inŋisiqtuq.

"Isiġitchigguuq." Yaa, tukkuġiaqsisugaugukuak. Nukatpiagummisugauk. "Isiġitchigguuq," niviaqsiam isiqugik. Niviaqsiaquna. Nutaġauraq.

Isiqtuk. Isiġmagnik, isiqamik, tautukkaak. Suagguuquna ataataruuraq. Igḷi-

situuraġniqhuni. Tatpika iglisiqauraġniqsuq, siñigviqauraġniqsuq. Ataataruuraquna. Ataatalugiignun ukuak iññitchuk. Aġnaq tavra tutaalugiñiġaa, niviaqsiaq, niviaqsiġauraq. Ataatalugiigñun ukuak iññitchuk.

(Tavra, ataatalugiigñik unipkaanik tusaasuktuaq taavrumiŋa unipkaaġutigiga Anaġi. Yaikav (Jacob) Anaġi. Taimña. Iqiłasuum uiñitqiutaa, Aŋasaum aapaksraŋa.)

Tavra, ataatalugiigñun iññitchuk. "Iiii," isiġmagnik, tavra pitqusiġigaak taamna uqaluk, "Iiiii, iññuk imani isiqpaatiguk. Iglaaliġniqpuguk imani. Iiii, iglaaliñaaŋitchuguk, iglaaliqqammiñaaŋitchuguk, tavra iglaaliłgitchuguk. Qaŋaliukuak taimma iñuusaġniqpak."

50

Tavra, ataatalugiik ukauk, iglaaliqqam-
miŋaiññivlutik uqaaqsisugauq ataataruu-
raq, tatpikka siñiqviuramiñi. Sumiq-
guuqukua uvani iglum iluani suksramik
tautugnaiññiqsuq, aglaanguuq tavra salu-
magaluaġniqsuquna una iglu, manna natqa.
Tainna tamaani qiñiġayukhuni aŋayukłiġli.

Tavra, aŋayukłiq qiñiġaaġaqsiruġli ta-
mauŋa. Aŋayuqaksrauraq saałługu piruaq.
Aasii akilliliutivlugu taamna nukaaluni.
Tunutiłługu taavrumuŋa aŋayuqaksrauramun.
Tatpikkagguuq tautukkaa uluqpak. Tatpika
akkisivalliani inniqsuq taavruma aŋayu-
qaksrauram. Ulu pigña atuġaluamiiŋiñ-
ñiqsuq pikka. Aŋiniqsuq aglaan tautuk-
kaa. Tavra tautukamiuŋ niviŋaruaq pigña
ulu, qiñiqtuaġuraagaqsigaa. Qiñiqtuaq-
saqtillugu ataataruuraq uqallaktuq,

"Iiii, iglaavuk sapkua, tutaaluuŋ, kaagugnaqtuk sapkuak samma."

Kaaktugguukkiuvva, aŋayukłiq uqallaktuq. Sumiñ pimmagaagnik apiqsruqtaŋiñmigaik. Tavra iglaaliġnivluniaglaan upittuq.

Arauna tutaalua aġnaq taamna aġnaġigniqsuq. Nutaġauniqsuq. "Ikka, tutaaluuŋ, niġiñiuraġumaukukuak niqiksraqsrukkik. Niġiłik ukuak,iglaatchiat makua niġiraqtut, niġiłik." Niqiksraqsruqummagik taamma uŋigauramiñ taavaŋŋa, nannim uŋataaniñ taagaŋŋa uiłgasuk taamna niviaqsiaq tutaalua ataataruuram pakauraviaqsiruq. Suaqguuquna pugguttamik, tainna puggutauraq, aŋiłłaŋiłaq, imaqaaqsiłiqhuni. Saaŋagnun iłiłiġai, unisiġmivlugiłu taikka, tavragguuq tamaanitchianiłu ualiñaaŋani ataatami

tuŋiutiqaġniqsuq taamna niviaqsiaq. Tavruŋaasii tuŋiutimiñun taimma tavruŋaqtiqhuni. Tavra niqiksriñmatik qiñiqtuaġaqsiḷiġaik aŋayukłium. Taavruma nukaqḷium qiviaqqaaqtikkanii qiviaqtiġaluaqamigit aapiyani qiviaqtiġaa. Qiviaqtiġmani iḷimatchaktiqtuq aŋayukłiq taamna. Qiviaqtiġmani qiñiaqsiḷiġait iyimiksiġmani niqinun, niqiksrautimignun, qiviaġai. Suagguuġmakua iñuich avatiŋich! Isigaiḷḷu makua argaiḷḷu iñuum avatiŋi. Niqiksraŋik ukuak. Aḷakkaa! Kaaġmisugauguk, tavra isumaliqtuq. Aŋayukłiq tiġusiqqaaġataqtiqtuq. Tiġusikami taimma tatpigña qiñiqługu ataataruuraq. Aviksiḷġataqtiqami niqimik kiisiŋŋuaqhuni manumiñun kiamitiġaa. Tamuaqsiruq. Taimmali nukaaluni iḷimikḷugu, "Tainnali." Manumiñuntauq niġiaqsiruq. Niġigaluaqatik

tamuŋŋuaqhutik isagutiruk. Kiisaimmaa ukua nuŋulġataqtiqpaik.

Nuŋulġataqtiqmatkik, nuŋulġataqtiqamitkik aŋayukłiq uqallaktuq, "Nuŋutiġivuk ukuak."

Tavra. "Paniiŋ," ataataruuraq uqallalgitchuq, "Ki, paniiŋ, puggutaŋak kanna piiġuŋ."

(Uvvagguuq una, uvvaliqauna, aŋayukłiq taamna qaaŋiiñiġigauvva. Utiqtuallagniaġiga. Taimani unuŋaqsaaqsimmata, saavitchaaqsimmata, aapaŋan niaquusiġaa suŋauranik iġñi aŋayukłiq, niaquunmiñik atipkaġaa. Uvva taavrumiŋa qaaŋiiñiqsuŋa. Aasii tavra kavyanniuġluqtuqunnii sumi atuquŋitkai. Nukaaluanik piriksraqaġnivlugu. Uvva taavrumiŋa, itqaŋit-

kaluaġniġiga taamna aullaġniiłġataġman. Aullaqsaġmataptauq kisianik, niaquusisaŋagguuq niaquunmiñik. Tavra kisianik imma suna pikpan atuġumiñaqpagit ilaani atuquvluqich. Taavruminauvva qaaŋiigaluaġniqsuŋa.)

Tavraasii, niġiŋaiġnagnik, ataataruuraq uqallaktuq tatpigña igłaigiiłiġmiittuaq, "Paniiŋ, iglaavuk uvvaukuak uiñaġaqpalliġniqsuk. Uvva uiñaġaqtuatun qiññaqaġniqsuk. Siquniuraġuptauvva siquniaġupta. Samma nalliqsik aŋayukłiuva? Tasamma aŋayukłiuruam nallivsik paniga taikka siñiqatigisigaa, tavra nuliaġisigaa." Tavra niŋausaqtuq una, "Paniga taikka tuvaaqasiutiqisigaa nallivsik tasamma aŋayukłiuniġumi, aŋayukłiuruam." Tavrakii,

56

tuvaaqasiġumaagaqsiruq aŋayukłiq, niviaqsiamun taavrumuŋa.

Tavra. Itchuqtaaġaqsiruk nukaġiik. Immagguuq akkumi tatkiani aniiqamik tikitqaaqamik tautukkaŋiik attaurat. Attauraŋik. Tainna naavsigaluaġvigiruuraunitkaluaġniqsut, aglaanguuq suaqłuiyaġviuniqsut. Attautchimi ittut. Tavra naaptaġviuvlugu quliaġaa ataataruuram. Tatqagmagguuq maqquviksraŋa ittuq naaptaġvigmi. Tavrakii, aniruk. Maliŋitkaik animmagnik. Tavra attaurat avałługik saniġaqłiġiiksillakhutik quigaqsiruk. Quillaġmik taimma tavsiiqhutik taapkua niqitik katallaavlugit sauqaik. Saullaaqaik tavruŋa taapkunuŋa naaptaġvigruuranun saullakkaik niqigikkatiik katallaavlugich tavsiiqhutik.

5

Tavra nukatchia uqallautigaa, "Siquliġ-
niġuviñ aksipqauraġupkiñ pikiaqsaġnia-
ġisirutin piyumiñaqtilaaqtun annaksallag-
niaġisirutin. Nakutchaġaluaġniaġigaliuv-
va pisaugaluaġluŋaunnii iliviñ annaksal-
lagniaġisirutin." Nukaaluni uqautiaqsigaa,
"Uvvauvaŋa piksriutisugnaġaaŋa ataataruu-
ram panigmiñun. Tuvaaqatigitqugauvva
panni. Aaqatikiñ, piyumiñaiġɬugik tigulig-
ġumiñaġutin sumik unitchiyumiñaiġutin
akitchiġutin siquqisirutin. Uvaŋaptauqli-
tavra annuġaatka atautchimuglugit inillag-
niaġitka. Suna pisaġluqqaaqtuq akunilit-
chiaġiñianitchutin, anisaqtiqsaġniaġisirutin."

Tavra. Sivunniuqtuk. Isiqtuk. Isiġmag-
nik tavra taamna niviaqsiaq tuttaaganig-
niqsuq. Nuliaksrautaa aŋayukɬium. Nulia-
qugaakii taavruma ataataruuram. Isiġmag-

5ª

nik, "Taikka," uqallautigaa ataataruuram, "Taikka paniga. Aŋayukłiuruam tasamma aŋayukłiuniġumi, nalliqsik tasamma aŋayukłiuniġumi, nalaqasiġliuŋ, nuliaġliuŋ. Iñuuniaġisirutik. Tuvaaqatigiiksillutik. Aasii sivunġiukkalukkut. Sumik tupinŋataiġutik siñiktuaġitchik." Ataataruuram uqautigaa. Tavrakii. Niviaqsiaq una annuġaiyaġniġmanli annuġaiyaqtuq.

Tavra. Qamitqaaqługu naniq, supiqqaaqługu naniq, taavruma aŋayukłium, tuttaaqtuq. Tuttaaqami tavra tuvaaqatigiik ukuak, tuvaaqasiqsuq una aŋayukłiq. Nakuaqqutiaqsiruk, aġnaġlu. Aġnaq uumatavra siññiġniagaqsigaa. Tavra nallaaniktuqhutik, nallaqamik tasamma nukaalua siñaaqsruksaaniktiqtuq. Siñaaqsruksaaniktiqtuq. Tavrakii. Iliŋik siquŋitkaqsiruk. Aġnamuttauġliuv-

vauna tuttaaqpaallukhuni aŋayukłiq. Annuġaiyaqhuni tuttaaqhuni tavra siñiksramik ayuaqsimmiuq. Tavra, tainna siñikkaluaqamik unnuapak. Siñikhutik. Siñiktillugik iłatik inaanik simmausiisaġataġaluaġaġigaa aŋayukłium, inaŋiqsinniaŋitchuq, pitchailiaqsisugauq. Inini kisian, sigñagiaqsigaa! Sumigmarrumiŋa timimiñik sigñakkutaitkaluaqtuq, tavra inini kisian uuma piaqsigaa. Tavra arauraqłuqu pisaġaluaġaġigaa, naami. Tavra payariŋitkaqsigauma inaanik unnuapak. Tavra inaa kisiŋŋuqamiuŋ.

Tavra. Niaquutiqaqtuagguuq aŋayuqaksrauram tautukkaakii taamna aŋayukłiq. Tautuŋagaa. Kiisaimmaa taimma aġnaq taamna niviaqsiaq uqallautivaa, "Uvva inin tauqsiġlaguuna marra ukuniŋa niaquġutimnik." Aa, suagguuq una aŋiqhuni. Aŋiqtiġugauq.

"Aa," aŋaŋaatavikhutik, aŋŋaġatavikhuni, inaŋiqsittuq. Niaquġutiŋi iłuaġmiñiqhutiŋlu iłuaqsruqługit panianun taavrumuŋa uiļgasugmun niaquġutaiqsuq aŋayukłiq, tavra nuupqaqamik, nuupqaqami tinulaakataaqsigaa patiktisimaŋiaġñialaaqsiruq katchimiñ, aġnamun taavrumuŋa kisianik patiktisimaniaqhuni aŋayukłiq. Kiisaimmaagguuquna taamna niviaqsiaq uiñaġaliaqsivuq! Tavra siññiġñiagaqsigaa. Kisaimmaagguuquna siquvuq! Taamna niviaqsiaq. Nuliaŋa. Nuliaġaakiuvva. Iłuaqsruqługu niaquġutaagun savakkaluaġaa akisiŋiñik simmausiiraġlugu, siñiktuq. Tavrauna tupaliqsrullaiqtuq, kiisaimmauna qamŋuiļiqpuq. Tavra qamŋuiļiġman, itiqtinġisanikataqamiuŋ, taavruma aŋayukłium itiqtinŋisaniġataqamiuŋ uiļgasuunni taamna, siñaaqsruaqsiruġli. Sammayamna

nukaalua siñaaqsruqtuaq. Siñaaqsruktillugu, siñaaqsruktuaq suksraaġiurallaktillugu, qagmagguukkii uvluq piyaqsayyaqsiaqsimmiuġlu, pania una tavra paniapayuk piyukkaa, tamarra niaquġutiŋiñŋullu aaġluqtitaaqamiuŋ, nivġallaqtinnamiuŋ aŋayukłium taavruma taamna piyukkaa niaquġutilik, aŋayuqaksrauram tutaalua, aġnaq.

Tainna siñiktillugik, imanigguuq pamna ataataruuraq, pamna siñiktuatun inġiqpuq. Aatai! Ataataruuraq itiqpalliqsuq. Siñaaqsruġniŋak suaŋasiłaaqtuq. Taamna pania qamŋutittuq. Aŋalatkaluaġaa, ulukkaluaġaa pamna siñiktuaġunġiġman, taaq imma sukpallaiqsuq, susallaiqsuq. Tavra taapkua annuġaani taavruma aŋayukłium sumik piñaiłutaiġai, qipitatkii samma, siquaqsikami qipitani.

Tavra piyukkaluaqamiuŋ, imani pamna ipiksaivaluktaaqsivuq. Ipiksairuq. Ipiksaivḷuni, uluuraqpani pamma ipiksauraaqpalliġaa. Ipiksauraaqługu, tatpama ipiksaqpalliġaa, uluuraqpani imanigguuq tatpamma ipiksaaqsimmagu tavrani, ipiksaunmiñik piraġauraaqpalliġmagu pamma sukpaluktaqsaiḷigaluaqtuq, tusaġnaqtuq, ataataruuraq, uluqpaliqivalliqsuq pamma. Nukatchiani saqiraaġataqtiġmani aapiyaġmi siñiŋiññiqsuq.. Itqumavaluktaġniqsuq. Imma, iluqatik iḷitchuġigaak.

Tavra, tigulġataġai nimiġutaatigun annuġaani. Atqaqsaġataaqsiruq, iłuaqsruaqtuq, nivġallaġuni. Aŋayukłiq maniruq, taamna pania nivġalammiruaq, aŋalałługu, aŋalałługu, niaqqiqsraqługu. Tainna pivḷugu, aŋalałługu, kiisaimmaagguuq taima atqaġataqpuq. Atqaġataqami taamma, suaq-

guuq samna tavruŋa siñigvigmik, akisiŋikta saniġaanun nutqaġataqpalliqhuni samna. Ataataruuraq nutqaġatauraqtuq taaġmi. Nutqaġatauraqami, saptaaqsiruq. Saptaaqsiruqsamnaa! Suagguuq sapkua argait qauŋanun patiktilġataqhutik. Tainna aksipqayuaġuraaqhuni. Suagguuq samna uqallagataġmivluni, "Paniga tavra." Isivrukpakhuni, "Paniga tavra." Taammagguuq taamna paniñi niaquġutiligaaq pikamiuŋ, "Uvva aŋayukłiq.' Arqaqniqquuq ilaanun patiqataġaġigaik. Uvva panigaaġaa. Nalupqisunġiqsiqtuq. Uliptaaqiruq tavra, isumamiñi aŋayukłium utiġasugalugu kinnaksaqtualigaa aŋayukłium. Uuliksiruq unnii. Imanigguuq taamma paniga tavraaqqaalgiḷluni aŋayukłiq taamma uvva aŋayukłiiġatalgitmani, nipaisaallakkaluaqami,tavraŋŋatchiaq misamatitpuq!!

65

Misamatitchaġluqqaaqtugguuq aulayyakhuniļu aŋayukłiq pikiaqsaqtiqtuaq nukatchia aŋuŋisiġaa! Pikiaqtiqtuq, taapkua annuġaani tigumiaqtiqługich, pikiaqtiqtuq! Pikiaqtiqtuk! Taamma, paniiqsitiġaak. Aqpaqsruqtuaqsiruk taikuŋasugruuraq, nauŋ annuġaaq aŋayukłium. Nukatchiagguuq taimma iñuuganiktiġniġman qalliļiqsiññaqługu nutqaqtiqami, annuġaaqtuqtuaqsiruq. Annuġaaqtuqsaġniaqtillugu suagguuqamna, "Yai-ai! Panigatai. Yai-ai! Panigatai." Siaqqaalaaqsiruq taamma igluurami. "Yai-ai! Panigatai," taamma.

Annuġaaqtuqtuanikami, taavruma aŋayukłium, utaqqimmipkaqłuni nukaalugmiñun, siaqqaulaniŋa piļļautanġiaqsimman amna, aullaqtiqtuk. Taammagguuq nipaa, "Yai-ai! Panigatai. Yai-ai! Panigatai. Paniiqsiqsiġugauŋa." Taamma. Sunauvva taamma

66

panni niaquiġñiġaa, aŋayukłiq pisaqsaġ-
niaqługu. Niaquġunmiñik annautiqaqtuq
aŋayukłiq.

Tavra, susausiiqsuk. Aanġuaġiġmiuk,
aanġuaŋa taimña tammaŋammiuq taavruma
nukaqłium. Aasiasii ilaaptauġli niaqu-
ġutiŋi aapami tammaqtinmigai.

Tavraukauk, aullaqtuk. Taima tusaġnaiġman,
sumik uliŋisanikamik, pisukataqtuaqsaġa-
taaqsiruk uanmun. Kaaqamma, niġiŋaiñmiuk.
Tainna, igliqhutik, tainna uvluq qitiq-
quġniŋa àksraksaaŋasiaqsimmiuġlu igliq-
hutik taimma uunnaġuutiraġaliqługik,
uiñaġayaaŋaliġaqhutik tainna, sanipaktu-
ġayaaġaliqhutik, siñiŋaiḷak, tainna pisuka-
taġnialqiḷḷutik, uiñġaq atuqługu, nalla-
ġugmiñatiglu uvluqaŋŋaan.

Igliqhutik taimma, putukkitqayalgiññami aŋayukłiq, siñikhuni pisukatallaġmi, tupaktiqhuni, qiñiqtuaqsiruq tamauŋanmun. Aa! Suagguuq pigña igalaaq. Maniġauraq pigña igalaaqaġniqsuq. Tai nukatchiam piḷiġaa (uvvali itquamavaluktaŋiññmiñiqsuaq), unŋasianiktiġnikkaqtiik, "Ya! Pikka igalaaq! Ullaqlakpuk pigña! Pianiktuguk uvaguk."

"Aa," aapiyani aŋilgitkaa. Ullaaqsigaak, ullakkaak. Ullakługu, paaguraquna. Paa una aŋiqpallaŋiññiqsuq. Aatai! Paa, mikiniqsuq! Qanuġutik iviġisivak? Paakkaluaq una, uvvauna igaliqaġmiñiqsuq, iglusugrukkaluaq uvva. Aḷakkaa! Tavrani itchaqtillugik, ya! Alaqsumi nipuŋaaqtiġniġaak una aaquaksrauraq anianiktiġniqsuaq! Aaquaksraluuraq. Ya! "Ki! Qaiḷ-

iġruaġniqsutik tavra. Ii-ii! Quviqtit-
qayaġniqsuŋa tavra qaiḷiġruaġniqsutik.
Iñuuliġrualgiññiqsutik."

"Ii," anŋaġaa aŋayukłium.

"Uiñaġaġniqsutik uvva, siñiktuallagiaġit-
chik qamuŋa uvaŋa igluuramnun," aaquak-
srauraq aasiuna. "Ki, kiŋuppiġḷusik isi-
ġitchik." Ya! Sivunmun isiquŋitkaqsigik;
kiŋunmun. Isigatik isiqqaaġlugitguuq uvva
isiġlik, "Kiŋuppiġḷutik isiġitchik,"
tainnaqami. Isigatik utinmun, kiŋuppiaq-
tuġutik qamuŋa isiġitchik, paakun tavruu-
na." Taimma aŋayukłiq sivulliulgitchuq.
Kiŋuppiaqtuqhuni isiqtuq. Kiŋuppiaqtuq-
hutik isiqtut, qiŋuppiaqhutik. Tainna
isiqtut. Yai! Isiqsaġniaqhutiglu, araa,
tivraġikkalukkut imña iglu! Aarigaraa!

Nauriaqsugniraaq! Tivragigñiqsuq una iglu. Uvvauna aaquaksraluuraq kisimġiulgiññiqsuq.

"Ki. Kaaktutik, iḷisimagiptik, kaaktutik." Iḷisimaniġik uuma! "Kaaktutik uvva, kaagniqsutik." Immakii qiñ-ñaŋaŋñiñḷuunniiqanuq, uvva iḷisimaŋ-ŋuaġugnaġik. "Kaagniqsutik tavra. Qiñ-ñavsigñi uvva kaagniqsutik. Ki. Niġi-ñjuraġumautik, niqiksraqsruġniaġiptik."

Niqiksraqsruġik. Araa, suagguuq makua pukuat! Tamarra, niqit! Qanusiusukami, masuusukami, sunaliqaa niqi. Aarigaa! Niġiaqsiruk, isigagruaguŋitchut, argauŋitchut, iñuum argaġiŋitkai! Niqaik imma ataatalugiik argaglualignik, uiḷgasuum taamavruma. Taavrumuŋa tavra

isiġniqsuk niqautigiksuamun. Niġiaqsigaluaqtuk, niqinmakua qanuqilisuŋitkaqsisugaut! Tamarra niġigaluaġai nuŋusuŋitchut! Kiisaimmaagguuq ukuak aqiattuqpuk. Tavra, niġigaluaġmagnik niġiŋaiqsinmigik.

Tavra, niġiŋaiġmagnik, taavruma aanaruuram, niġiŋaiġataġmagnik, tuŋuittaaġiksivlugik siñiktuaqtitchaqsaġumaaqsigaik. Tukkuġiksuk ukuak! Piyaaqunmik sumik itqaaŋitchuq. Tavra, aanaruuram uqallautisaġataaqsigik nallaqsaġataaqsimmagnik. "Uvva quliaqtuaġutiniaġiptik," uqallautilġataqlugik, "Uqautisallagniġiptik. Uvva iliptik iññuk nukaaluuqaqtuatiik. Nukaaluutik taimma piyaaqutiŋma, akiqaġulgillutik, tainna iñuulusi iluqasi aitqugaluaġivsi, iñuulusi iluqasi piyumiñaġaluaġmiruasii, akiqaġupiaġatalgitchuk taapkuak uvaŋa piyaaqutika.

Uvaŋauvva annaktitkiptik, annaktitkivsi. Qanuġumiñaiġaluaġaasi, tavra, qanuġumiñaiġaluaqtutik, qanuġumiñaiġaluaqtusi. Nagligivlusi tavra uvaŋa annaktitkiptik. Tavra taapkua, taikkuak ataataruuraġiik, ataataruuraġiik taikkuak taikka iñuqaġnaiḷak. Iñugnik niqillak, qaŋapak! Iñugniḳ tainna piyaqquqtitchiugaqtuak. Tavra takanani tasamani inivsiññi tuquguptik tulautillakkayalgitkaatik, aasi taima niqiksraqtaaġilutik. Iluqasikiimma piñayalgitkaasi, iñuulugik taapkua nukatchaatiglu iluqaisa piñayalgitkai!" Tavragguuq qanuġlugik akiiḷiyumiñaiḷḷugik, qanuq akiqaġukhutik taapkuak, ilaa taavruma aanaruuram piyaaqutiŋik, "Piyaaqutika taimma uvaŋa ikayuqtikali, akiqaġupiaġatalgiḷḷutik tavra nukaaluiqsitkiptitkin. Nukaaluutik taimma akigigaik taipkuak.

Aasii iliptignun pigiliutipkaqhutik. Iliptik taima piksratik taipkua tautukkatiik nanuqpaaglu agluqpaaglu. Tavra iliptik pisik, atakkiataŋ uvva sumik pisautiksraiqsutik." Ilisimaniġik uuma. "Sumik annaksautiksraiqsutik, tavra iliptik pisik, piksratik taimma itqagiyumiñauraġniaġniġuptitkik. Piiguġmiguptitkik taima pigiyumiñaiñmigitik." Tavrauma aanaruuram, aaquluuram uqautigik.

"Ki, tavra annaktutik, iliptik annaktuatik uvaŋa annaktitkiptik. Allam annaktinġitkaatik tavra uvaŋa annaktitkiptik taavrumaŋŋa. Aasii samma itiġmiguptik uqautiniaġmigiptik."

Nukaġiik aŋŋaqtuk, aapiyaŋata aŋŋaġaa, tavra ilitchuġiruq. Nukaalutik unnii,

tulakkumiñaġniqamik akiuniġmagnik sugingiġmigai. Tavra quyaŋitkaluaġmiuq.

Tavra, tainnaanigniqamik, siquruk. Siñiktuk. Uvlaami itiqami aanaruuraŋakta niġiqqaaġlugik siñivsaaquaqsiḷgitkaik, aniniaḷaiɬɬugguuq aglaan. Aniyumalutik ukuak piŋiñmiruak, tukkuġikamik. Itqutchiḷgitchuk, niġiḷgitchuk, pukuat allausukamik. Niqi. Kayumisuuraġniallaġmik, niqimik nakuuqsrauraġniallaġmik, aqiaġuŋik silivittaqtuk.

Tavra. Niġiruk, niġigaluaqamik, siquvsaaqummatik, taimma aanaruuraqtik sutilaaŋa nalugaak, imma kukiḷugniaġniruq. Siqulgiññamik, siñiḷgiññiqsuk. Siñikhutik, itiqtilgitkik. Nullautchiġiiqsaaġutigguuq ukuak piḷik. Itiqtinmatik akaŋiḷgitchuk, qaummaaġik! Tavragguuq una siksrignik

atiqiqaġniqsuq. Siksrigaaġniqsuq.

Tavra. Allausukamiŋ pukuat, qanusiusukamik, niqit ilaŋaniñ. Niġigait. Tavra, niġianigataġmagnik, uqallautigik, "Tavra uvlaakun itiġuptik, maaniinnianitchutik maaniiqpakkumiñaiñmiutik uvva, aullaqtuksrauniaġmiutik tavraŋŋa." Taimma. "Uvvaaglaan uqautiniaġiptik niisimaugaġutik ittuksrauniaqtutik. Tavra taimani aullaġataġavsi, aŋuniaqsaġataqavsi piyumikkiutianiŋalgiḷḷusi pigaasi taavruma ataataruuram. Tavrali tainna piyaqquqtitchiugaqhuni aŋuniaqtuaguvluni. Aasiuvvali uvaŋa suuŋitkaluaqtuaŋaa, suitkaluaqtuaŋaa, tavra aglaalli taapkuak uvaŋa atanġivluŋa, iñugivluŋa, nanuqpaaglu agluqpaaglu, annakkumiñaġaluaqtuasii iluqasi, akiqaġupiaġatalgitchuk! Akiunnatik piyumiñaiḷḷutik.

Suuramik unnii tavra taamna iniri apuyyaqaġviksi nuŋutchaġataġaluakkaŋaat taapkua taavruma ataataruuram, ataatalugiik taapkuak tutaalugiik nuŋutitchaġataġalualgisaŋak inirik. Taapkuak piyaaqutigma uvaŋa nuŋunŋiaqsitaŋak kavyaġiliġlutik uvaŋa, kavyatchakłuŋa, nagligivlusi, kisiptik unnii aŋayuqaavsigñun utillanasugalutik pigaluaqtuaŋaa, sugisivisigik taimma aŋayuqaatik, aŋugisivitkiik naaggaqaa kiŋuġaġisivitkiik? Ammuuktuaqtutik, aglaan uvva iłuanmun aullaqiŋagaluaqtutik, tikitiktuaġik. Tavraasii, samma, uvlaakun aullaġuptik, ayuuġniaŋitchutik uvamniñ. Tasamma kasuġnialgiñmigiktiksuli ataataruuraq. Tainnasuli igluuraqaqtuq, aglaan ilaitchuq, kisimi ittuq. Kisimġiuġaluaqtuq sapiġnaqtuq aglaan, sapiġnaqtuq piyaaqutaukkaqhuni. Naŋaġukk sigaluaqtutik naŋaġumiñaiñmigiksiksuli. Aasiami uuktuġnaqtuq. Tavra

itiguptik tasamma ullagniaġiktik, tikiñ-
ñiaġiktik. Naŋaġumiñaitkiktik aglaan,
utiġumiñaitchutikkii. Tavra, ataataruu-
ramuttauq taamavrumuŋa utiġumiñaiñmiutik."

Tavra. Siqukamiŋ itiqsaġaik, "Ki. Uvluq-
titkaqsirutik. Itiġnaqsigaatik. Aul-
laġnaqsigaatik, maaniitpaitkaqsirutik."
Tavra, itqutchiqsitkik. Taqurriñġiñmigik,
itqutchiqsuk ilaŋaniñ. Pukuanik.

Tavra. Uqautisuiġiptik, aglaan tavra,"
uqautiaqsigik, "Iqsiñaqtuavsum, taamav-
rumakii ataataruuram piyaaqunmiñik piyuaq-
saqpatik taapkuak nanuqpaak sivulliulugik
itqaqqaaqsaġaluaġisigitik, nallivsik it-
qaġumiñaġumi taigaluaġisigik iļaiññaq
unnii, 'Nauŋmiipkuak nanuqpaak?' Tavra
uqaluksraqtik, 'Nauŋmiipkuak nanuqpaak?'

Taamna itqaqsallagniaġisigigrik. Aasii suli taamna pillugmikpan, piiġmikpan, allamik pisalgiñmikpatiksuli, iqsitchalgiñmiguptik qanuqsausiigaqsiḷgiñmiguptik, itqaġisiḷgiñmigitik taapkuak agluqpaak. Tainnasuli, 'Nauŋipkuak agluqpaak?' Taapkuaksuli, tainna ququulagisigaluaġisiḷgitchutik taimuŋaġruiññaq. Akiqaaniŋaruk, tusaaŋiḷġataġasigaatik. Ki," uqautianikamigik kiiġik, "Ki, annisitchik. Aasii anianikkuptik taikuŋaqtaallagutik kiŋiaġumautik."

Aniruk, qavsuaġrugnik avluqtuallakhutik, kiŋiaqtuk. Kiŋiaġmagnik, yai. Suagguuq ukua sisiqutat. Siksrigmun tavra iñiññiqsuk!

Aullaqtuk. Aullaqamik tavra igluuramik

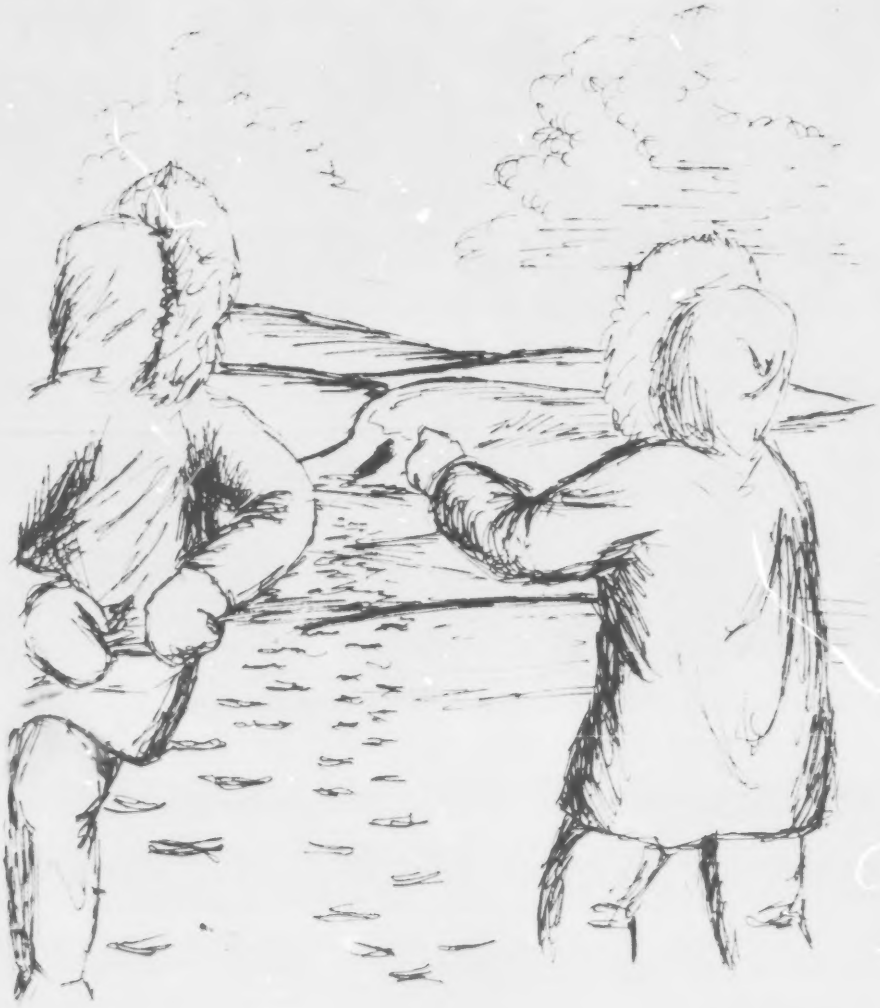

92

tautuktuk, taikka, uŋasiŋiññiqsuq. Naŋaqsaġaluaġaġiġaak, sivunġak aviġaqtuq. Nuna aviġaqtuq. Suitchuq, tautugnaġviksraitchuq tasamuŋa. Tavra tuŋaanun aullaġmagnik umigaqtuq. Tavra pisaaġiŋŋauqhutik naŋaqsaġaluaġaqtuk, nuna aviġaqtuq. Tainna avikhuni, patiktinman kiisaimmaa taimma piŋasuiqsuaġaluaqamik, naŋaġumiñaiñmikamitku ullaktuaġniagaksivaak.

Tavra tikitchuk. Tikiñmagnik, ya! Aŋayuqaksrauraquna. Aniḷḷaniqsuq. "Ki! Iglaatchiak sapkuak isiġlik." Isiqtuk. Taimma tavruŋa iniksritkik, paaguraġmi iqiŋanun. Tuqługauraqaġniqsugguuq una imani. Tuqługauraqaġniqsuq, qanitchauraqaġniqsuq. "Ki! Aquvittitchik. Iglaatchiak sapkuak niġinayaqtuk."

84

Taimma. Niqiksraqsruġik. Niqiksraqsruġmatik suagguuq aasii makua iñuich avatiŋich. Tainnatun aasiasi aŋayukłiumguuq qanuqimña kiiñaŋa iłuiliqsiqami, "Innatchinik uvaguk niġilaitchuguk." Aqiliġai taavuna.

Aqiliġmagit ataataruuraq uqallaktiqtuq, "Ya. Imani saṗkuak iglaatchiak arguanagisiñiqpuk. Iglaatchiak ukuak qiñiqtuaqtinnayaġikka," uqallaktuq. Uŋanmiñun pakauraaqsiruq. Pakaluuraqhuni, taikka puuqtauramik; inalugmik puuligauramik amusiruq. Aatai, suagguuq igña qiḷautikuluuraq argaŋiññiñ aŋipqaqhuni. Amukamiuŋ qaniġmiñin imaqtiaqsigaa. Imaqtiqługu, araa, suagguuq igña qiḷautaa agliaqsivḷuni, qaniġmiñin tainna imaqtiqługu. Kisaimmaagguuq uuma kasautiq-

sruqpaa. Kasakkami iñiksiŋaiññiqsiuqługu aglilaaġaa. Aa, qiłautiqpaġuġaa. Kasaktuallaqqaaqługugguuq tavra imaqtiġaġigaa. Kiihaimmagguuq uuma aglivaa. Aglianikkamiuŋ, "Iglaatchiak sapkuak qiñiqtuaġayaqtuk!" Qinġaqtuqtuq ataataruuraq taimuŋa, "Ki! Iglaatchiak ukuak qiñiqtuaġayaqtuk!" Uqallaqqaaqhunigguuq qiłaugaaluurani kasaktuġaa, imiksatitiqtuġaa! Imiksatitiqtuqqaaqługu kiiqtuq, "Ki! Iglaatchiak ukuak qiñiqtuaġlik!" Tainnaittuallaksaqtillugigguuq paaŋat auġniqsiaqsivuq. Aa, auġniqsivluni nuigaqsiruggukua kigutiqpait avanmun kiġisiraġaqtuat! Iliŋignun. ·ŋiŋignun. Tavragguuq tatpauŋa qiqsinmiaqsaġaluaqtuk, ataataruuram qiłaunmiñik tinurałuaqsisugaik! Taavruma tuŋaanun "Ki! Qiñiqtuaġitchik iqsialaŋiaġutik!"

87

Taa, tamarraġguuq nuna qapquluullaan isagutisugauk. Tainnaġguuq pialaniaqhutik nukaqłiq una iqsitchagniqsrauniqsuq kiimma. Itqaniqłaqtuq. Tainna sumik aapiyani naluksritkiŋŋapkaqłuqu itqaniqłakkami uqallaktuq, "Nauŋipkuak nanuqpaak?" Taimuŋaiññaq ququqtuq. Tainnaġluqqaaqtuġguuq akunġatigun tasamaŋŋa nunaġruiññaġmiñ puiruk nanuqpaak, kiggisiraġaqhutik avanmun. Kiggiraġaqhutik taapkuak isiqsaġataqtuak tikiññamik aqsaurautigivlugik tammaqtut! Taimma, tammaqtut.

"Yai." Sarvaqtaaqtiqami ataataruuraq, "Yai! Imani sapkuak iglaatchiak sapiġnaġniqpuk," uqallaktiqtuq. Tainnaqtiqqaaqhuni qilautini kasaktulgitkaa, kasaktuġaa. "Ki!" Kiiġutigillaan taimuŋa, "Ki! Iglaat-

99

chiak ukuak qiñiqtuaġayaqtuk! Qiñiqtuaq-
titchigik!" Kasaktulgitchuq kiiġutigil-
laan. Qiḷautini kasaktuqqaaqługu kii-
ġutigillaan.

Kiipqauraġman naipiqtuaqsiḷgitchuġli
aŋayukłiq. Naipiqtuqsaqtillugu suag-
guuq manna natiŋat asiññiaqsiḷillagruaq-
huni. Taikka, ataataruuraq tikiḷḷaiganik-
tiġniġaak. Araa, suagguuq makua qupil-
ġut! Araa, sayuaġruaqtun! Tikitkaqsi-
gaik. Nunami avikhuni. Qupilġuq sayuaġ-
ruaqtun imma tipaa qupilġuqsuġniq. Tain-
naqsaġluqqaaqtugguuq aŋayukłium itqaġ-
nisaaŋik, "Nauŋipkuak agluqpaak?" Aŋa-
yuqaksrauravlu akunġatiġun misapqatil-
gitchuk. Misapqatinmagnik kiggisiraġaq-
hutik aŋayuqaksrauram tuŋaanun isagutiruk.
Isagunŋavlutik aŋayuqaksrauraq ullakkaak.

90

Tamanna qupilġuiġmiuq.

Kiggisiraġaqhutik, kiggisiraġaqhutik,
aŋayuqaksrauraq tuniugaqsigaluaqtuq,
"Yaa! Suniaŋitkikkaukuak! Piniaŋitkiptik aġiupkatkik ukuak."
"Arguaŋaanigniqsutin igḷutuġlugiḷipiiñ."
Kiggisiraġaqhutik tikitkaak. Kiisaimmaagguuq taimma tikirruiññaġruiñnaġaluaġmagni qiḷaunmiñik karakkaik.
Karagmatik qiḷautaa taamna aqsaurautigivlugu siqummiyaaqtilgitkaa! Sukaiḷivḷutik tikiññiuraagaqsigaak. Kisaimmaagguuq una patiktitpuq. Patiktiłłuni, patiktiłłuni, tunigaluaqtuq. Taimma aŋayuqaksrauraq aqsaurautivlugu tammaqtuk!

Tammaġman, aniruk. Uanmun isagutiruk, aaqpamik. Piuraaġvikaaqtik iḷisaqqutigillaan. Iḷisaġikamitku iniġruuraqtik tikitkaluaġaak, iniġruuraġuaŋigniqsuq, igluuŋaiġñiqsuq, aŋayuqaatik kinuġaġaik. Kiŋuġautchiruk aŋayuqaamignik.

101

"Eh," iḷisaġikamitku, qirruktuallakkaluaqamik aŋayukłiq uqallaktuq, "Eh! Suġuġluŋattuquvaŋa aullaġlaŋa. Eh! Amaġuġuġluŋauvaŋa aullaġlaŋa." Taimmagguuq tamauŋa piŋiñun killiġruuranun tuuqsallakhuni suagguuq manna amaġuq aullaqhuni.

"Eh!" Igḷualigguuq taimma qanuqsausiitkaluaqami, "Eh! Suġuġluŋalisuquvaŋa aullaġlaŋa. Qavviġuġluŋauvaŋa piḷaŋa." Taimmagguuq tuuqsaqhuniḷi aullaqhuni. Suagguuq una iḷimiñik qiñiaqsikami qavviġuġniqhuniḷi. Taimmagguuq qavvigḷu amaġuġlu aullaŋaruk.

97

Tavra unipkaaġa tavruŋaaglaan isukłiḷ-
ḷaktuq. Tavra sunauvva taapkuak nuliaġiik
kiŋullagniqsuk imma sumun tammaġniqsuk.

Tavra tavruŋaaglaan unipkaaq taamna isu-
qallaktuq. Taavrumuŋa tape-mun tavra
iłuapiałłakpalliqsuq. Unipkaaġali tavra
taamna sagluuġutigiugallalgitkiga taipkuali
kiimma sagluuġutigiŋamammarruŋ. Tavra
pigiisilaaŋalu nakuutilaaŋalu iñuuvli
tusaagumiuŋ tasamma tusaaniaġaa, nakuurua-
mullu pigiitchuamullu igliqtuaq. Aasii
tavra unipkaaġumaaqłuŋa iñuuruaŋauvva
unipkaaq taamna taavrumuŋa tape-mun naiñ-
ñasugigaluakkaġaa naamapayugmiuq. Uvvakii
unipkaaġaaquvluŋa iŋiqsruġniġmata uuktuaq-
saġniaqtuŋalisamma. Uvvali unipkaaġali
taamna uvva taavrumuŋa inuġniaġasugiga-
luakkaġa naamallaktuq. Aasii samma

piyumiñaġuma iḷavsaaġniaġiga ayapqutaqaq-
tuksrauniaġaluaqtuaq uvva tape-mi taavru-
mani tape una naisiqhuni piuq.

Tarva.